

מרכז אלו"ט
למשפחה

אגודה לאומית לילדים אוטיסטים
THE ISRAELI SOCIETY FOR AUTISTIC CHILDREN

אפריל 2016

מידע חדש בתחום האוטיזם גיליון 78 – חברות

שלום לכולם,

חברות היא קשר רגשי, הדוק ואינטימי, המתבסס על יחסי גומלין ויציבות, ומעורבות בה מידה של חיבה הדדית והעדפה. יצירה ושמירה על חברות מספקת, היא הישג בינאישי הבנוי על יסוד יחסי אנוש וכישורים חברתיים קוגניטיביים. בילדים בהתפתחות רגילה, חברות יכולה לקדם באופן חיובי התפתחות חברתית, קוגניטיבית ורגשית, כאשר כל אלה משפיעים על תחושת רווחה כללית.

ילדים בדרך כלל רוכשים את הכישורים הבסיסיים הדרושים לאינטראקציה חברתית באמצעות חשיפה למצבים חברתיים, בהם מתרחש תהליך למידה באמצעות חיקוי, ניסוי וטעייה.

הקשיים באינטראקציה ובתקשורת חברתיות המאפיינים אנשים עם אוטיזם עלולים להשפיע על היכולת שלהם לפתח ולשמר חברויות, בין אם בשל קשיים בהבנת המחשבות הרצונות והרגשות של אנשים אחרים או בשל חוסר היכולת הבסיסית לחוות רגשות המבוססים על יחסים עם האחר, שמובילים לקושי בפיתוח קשר קרוב ואינטימי. למעט ההבנה שחברות אינה שכיחה ב-ASD, אנו יודעים מעט מאוד על טיבה: על אופייה, ביטוייה ואיכותה הדיאדית.

מידעון זה מציג סקירה של מחקרים שעסקו במאפיינים, במשאבים ובייחודיות של חברות באוכלוסייה על הספקטרום האוטיסטי, מילדות ועד בגרות.

מחקר ראשון, בחן את האינטראקציות החבריות של ילדים עם אוטיזם בגילאי גן המשולבים בחינוך הרגיל בארה"ב. החוקרים ניסו לאתר מהם המאפיינים של הילדים שמצליחים לייצר חברויות וכיצד פועלות הגנות על מנת לעודד חברויות אלו. מחקר שני, שנערך בדרום אנגליה בחר לבדוק האם קיימים פערים בין בנות ובין בנים על הספקטרום האוטיסטי בגיל ההתבגרות, כל הנוגע לתפישות של חברות, למוטיבציה לייצר קשר חברי ולמהות חווית החברות. מחקר שלישי, גם הוא מבריטניה, התמקד בבנות ומטרתו היתה לצייר תמונה עשירה של הדרך בה בנות עם אוטיזם מזהות ומגיבות לאתגרים החברתיים הקשורים בגיל ההתבגרות. מחקר אחרון, התבסס על כתבות ומאמרים שכתבו בוגרים עם אוטיזם משוודיה. הניתוח האיכותני נועד להציע פירוש שונה של מושג החברות, כזה ההולם את הרצונות והיכולות של האוטיסטים עצמם.

בנוסף, שני ספרים חדשים שכתבו הורים לילדים על הספקטרום האוטיסטי.

קריאה מהנה,

מיכל שמול

מידענית מרכזי אלו"ט למשפחה

Friendships in preschool children with autism spectrum disorder: What holds them back, child characteristics or teacher behavior?

Ya-Chih Chang, Wendy Shih & Connie Kasari

[Autism](#)

[Vol. 20 no. 1](#), January 2016, pp. 65-74.

חברות בקרב ילדים עם אוטיזם בגיל הרך

לרוב, ילדים מתחילים להראות העדפות כלפי חבר למשחק כבר בשנות חייהם הראשונות, אך לילדים עם אוטיזם יש קושי לרכוש חברים אפילו בגילאי בית הספר היסודי וחיבת הביניים, ומעט מאוד ידוע על חברויות מוקדמות בגיל הרך של ילדים עם אוטיזם. מחקר זה בדק חברויות בקרב ילדים עם אוטיזם בגיל הרך במסגרות של שילוב ובחן כיצד קשב משותף תורם לחברויות אלו, ובאיזו מידה הגננות במסגרות אלו השתמשו באסטרטגיות שנועדו לאפשר ולעודד התפתחות של חברויות.

החוקרים ערכו תצפיות אינדיבידואליות על כל אחד מן המשתתפים במחקר על מנת לזהות אינטראקציות שלהם עם ילדים אחרים ועם מבוגרים במהלך משחק חופשי. בכל אחת מן התצפיות תועדה סדרת המיומנויות של כל ילד, למשל מצב המעורבות ומידת היוזמה, כמו כן נבחנו האסטרטגיות שנקטו המבוגרים בסיטואציות השונות. המחקר כלל 31 ילדים עם אוטיזם בגילאי 2.5-5 (26 בנים ו-5 בנות) בגני ילדים של החינוך הרגיל האזור לוס אנג'לס, את הוריהם ואת הגננות.

על פי המחקר, לא נמצאו הבדלים משמעותיים בגילאים, ברמה הקוגניטיבית, בכישורי השפה ותקשורת חברתית בין ילדים עם חברים ובלי חברים כפי שהוגדר על ידי ההורים או הגננות. לכן, נדרש ניתוח נוסף באמצעות מדדים ונבחנו מספר קורלציות במטרה לקבוע את הקשר בין מאפייני הילד ובין מיומנויות של תקשורת חברתית.

למיומנויות של קשב משותף היתה השפעה האם היה לילד חבר או לא. קשב משותף הוא היכולת להשתמש בקשר עין ובהצבעה למען השגת מטרה חברתית של שיתוף וחלוקה בחוויות עם הזולת. בהשוואה לילדים בלי חברים, ילדים שהיו להם חברים השתמשו ברמות גבוהות יותר של מיומנויות קשב משותף. ילד שלא משתמש במחווה או בשפה במטרה לחלוק חוויה או לחלוק חפץ עם ילד/אדם אחר, יתקשה ליזום או לשמר אינטראקציה חברתית.

הבדל מובהק נוסף בין שתי הקבוצות התמקד בדרך בה הילדים בילו את זמנם במהלך משחק חופשי. ילדים עם חברים בילו באופן משמעותי יותר זמן במשחק מקביל עם קשר עין ומעורבות משותפת, לדוגמה כאשר משחקים ביחד עם צעצוע אחד. בעוד ילדים בלי חברים בילו יותר מזמנם במשחק מקביל, בו הילדים משחקים זה לצד זה, אבל אינם מנסים להשפיע אחד על התנהגותו של השני. ילדים עם חברים עשויים להיות מודעים יותר לסביבתם ולנוכחותם של ילדים אחרים, ובכך להגדיל את הסבירות למשחק משותף וליצירת חברויות חדשות.

לפי המחקר, להורים ולגננות היתה תפיסה חיובית יותר על החברויות של הילדים בהשוואה לתפיסה של המשקיפים שערכו את התצפיות. הורים ומורים הגדירו ילדים כ"חברים" פי שניים

מהמשקיפים. למרות השימוש בהגדרה של "חברות", הם התקשו לדרג את איכות החברות בין הילדים, במקרים רבים המורים הגדירו כ"חבר" ילד אחר מזה שההורים הגדירו.

המחקר בחן אסטרטגיות שונות בהן השתמשו הגננות לעידוד ולתמיכה בחברויות בגן. לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין סוגי האסטרטגיות בהן השתמשו מבוגרים בקרב ילדים עם חברים או בקרב ילדים בלי חברים. שתי האסטרטגיות הנפוצות ביותר היו וויסות התנהגותי וניהול סביבתי. האסטרטגיה שפחות השתמשו בה היתה גיוס של ילדים למשחק או לפעילות עם הילד על הספקטרום האוטיסטי, ועידוד הילד עם האוטיזם לשחק עם הילדים האחרים בגן. כלומר, למרות העובדה שילדים רבים במדגם בילו את רוב זמנם במשחק בודד, כאשר כל אחד מן הילד עסק בפעילות עצמאית, מעטים מאנשי צוות גן ניסו להתערב ולעודד את הילדים לעסוק אחד בשני.

למרות המאמצים לשלב ילדים בגנים של החינוך הרגיל, ממצאי המחקר הנוכחי מציגים כי רק לחמישית מהילדים עם האוטיזם היו חברים, נתון דומה לאחוז הילדים עם חברים בבית הספר היסודי. ילדים עם חברים נטו יותר מילדים ללא חברים לקחת חלק במשחק חופשי, והם השתמשו במיומנויות גבוהות יותר של קשב משותף.

נוסף על מאפייני הילד, גם הגננות ממלאות תפקיד חשוב בהתפתחות החברתית של ילדים עם צרכים חברתיים בגיל הרך, במיוחד בקידום קשרי ידידות במסגרות החינוך הרגיל. הגננות השתמשו במספר אסטרטגיות לאפשר יצירת חברויות, ולעתים קרובות יותר השתמשו באסטרטגיות של ניהול התנהגות בתוך הכיתות.

לכן, ממצאי המחקר מצביעים על החשיבות הכשרות לצוותי ההוראה במסגרות החינוך המיוחד ובחינוך הרגיל, על מנת לענות על הצרכים של ילדים עם אוטיזם. בנוסף להכשרות לוויסות ההתנהגותי, דרושות הדרכות ספציפיות לאסטרטגיות שיטפחו ויעודדו חברויות בין ילדים עם אוטיזם ובין הילדים האחרים בכיתה.

בנוסף, החוקרים ממליצים שההורים יהיו מעורבים יותר בפיתוח החברויות של ילדיהם בגיל הרך. כאשר איש צוות בגן מזהה פוטנציאל מתפתח של חברות בין ילד עם אוטיזם ובן כיתתו, המורה יכול ליידיע את ההורים כדי שהם יוכלו לארגן פעילות משותפת מחוץ לשעות הגן, ולפתח עוד את החברות. כלומר, שיפור התקשורת בין אנשי הצוות ובין ההורים יעזור לטפח חברויות בין ילדם ובני כיתתו.

לקבלת המחקר המלא באנגלית ניתן לפנות למייל b_lauren@alut.org.il

Gender Differences in the Social Motivation and Friendship Experiences of Autistic and Non-autistic Adolescents

Felicity Sedgewick¹ et. al.

[Journal of Autism and Developmental Disorders](#)

[Volume 46, Issue 4](#), April 2016pp 1297-1306

הבדלים בין המינים במוטיבציה החברתית ובחוויות החברות בין מתבגרים אוטיסטים ולא אוטיסטים

מחקר זה בדק את המוטיבציה החברתית ואת חוויות החברות של נערים ונערות, עם וללא אוטיזם, במסגרות של חינוך מיוחד. אחת ממטרות המחקר הייתה לבחון האם קיימים הבדלים מגדריים ברמות המוטיבציה החברתית של מתבגרים על הספקטרום האוטיסטי. ארבעים ושישה מתבגרים בגילאי 12-16 השתתפו במחקר. 13 בנות עם אוטיזם, 13 בנות ללא אוטיזם, 10 בנים עם אוטיזם ו-10 בנים ללא אוטיזם. כל המשתתפים היו תלמידים בבתי ספר של החינוך המיוחד בדרום אנגליה.

המשתתפים מילאו שאלון מובנה שנועד להעריך את תפיסותיהם לגבי מהות החברויות שלהם, וכן התבקשו לענות על מספר שאלות פתוחות, כגון: משמעות חברות בעיניהם, מהן הפעילויות שהם עושים יחד עם חברים ומה ממידת שביעות הרצון שלהם מהחברויות שיש להם. בנוסף לתלמידים, גם מורים השלימו שאלונים המתמקדים בקשיים החברתיים וההתנהגותיים של תלמידים עם אוטיזם.

בנות הפגינו מוטיבציה חברתית גבוהה יותר, כפי שנמדד בסולמות שונים וכפי שנחשף מתוך הראיונות עמן. בנים על הספקטרום האוטיסטי הביעו פחות דאגה או עיסוק ביצירה ובשימור חברויות בבית הספר ולעיתים אף דיווחו על רצון להימנע מאינטראקציות חברתיות. יתר על כן, בניגוד לבנים עם אוטיזם, התיאורים של הבנות האוטיסטיות על החברויות שלהם התרכזו יותר באנשים מאשר בפעולות או באובייקטים, דבר המרמז על עניין רב יותר במגע חברתי. המורים דרגו אף הם את הבנות עם האוטיזם כבעלות רמות גבוהות יותר של מוטיבציה חברתית ביחס לבנים עם אוטיזם, ובעלות רמות דומות ביחס למתבגרים שאינם אוטיסטים.

החוקרים מצאו הבדלים משמעותיים בין בנים אוטיסטים ובין בנים ובנות שאינם אוטיסטים בכל הקשור לאפיון החברויות שלהם. בנים אוטיסטים דרגו את החברויות הטובות שלהם כפחות קרובות, פחות בטוחות, עם פחות סכסוכים מחד אך עם רמות נמוכות יותר של התנהגויות מסייעות מאידך.

המחקר הראה, כי חוויות החברות של בנים ובנות על הספקטרום האוטיסטי היו ייחודיות גם מבחינה איכותית. בעוד מתבגרים דיווחו רעות ושותפות כתכונות מפתח בחברויות שלהם, בנים

אוטיסטים דירגו את החברויות שלהם כמתבססות פחות על אינטימיות בהשוואה לבנות אוטיסטיות ותארו את חבריהם בדרכים פחות רגשיות. הממצאים מדגישים כי בנות אוטיסטיות תופסות את החברויות שלהם באופן הדומה יותר לזה של בנים ובנות שאינם אוטיסטים מאשר לזה של בנים אוטיסטים.

הבנות האוטיסטיות שהשתתפו במחקר הפגינו קשיים חברתיים, ואחד ההבדלים המרכזיים בינהן ובין בנות בלי אוטיזם היה קשור לאופי ולהיקף הסכסוכים שהן חוו בחברויות שלהן. בנות אוטיסטיות ציינו מקרים רבים שניתן להגדיר כ"כססוך ביחסים", מקרים הכוללים רכילות, התערבות ביחסים, "גניבת" חברים או התעלמות מחבר. למרות זאת, הבנות האוטיסטיות לא תפשו את המקרים האלו כסכסוכים, בהשוואה לבנות ללא אוטיזם דיווחו פחות על עימותים בחבריות שלהן. מכאן הסיקו החוקרים, שלמרות שהעניין הרב יותר שמפגינות הבנות באחר מאפשר להן ליזום מגע חברתי וליצור חברויות, הקשיים החברתיים והתקשורתיים שלהן באים לידי ביטוי בקושי להגיב באופן מתאים לניואנסים חברתיים עדינים ובכך שהן מהוות "מטרה קלה" לעימותים ביחסים.

ממצאי המחקר מראים הבדל משמעותיים בחברתיות של נערים ונערות על הספקטרום האוטיסטי, והם מעלים שאלות לגבי הבסיס הטבעי והמקור של הבדלים אלה. החוקרים מציעים את ההשערה, כי הציפיות התרבותיות מבנות, ציפיות הקשורות לרגשות חברתית ולהתכוונות רגשית, משחקות תפקיד חשוב בעיצוב היכולות והקשיים בתחום החברתי של בנות הספקטרום האוטיסטי.

ה-DSM 5 מכיר שקיימים באוטיזם ההבדלים בין המינים, אך אין תיאורים ספציפיים של הביטוי ההתנהגותי להבדלים אלו. נתוני המחקר הנוכחי מראים בבירור כי מידת החברותיות ואופי הקשרים החברתיים עשויים להיות שונים באופן מהותי בקרב בנים ובנות עם אוטיזם. החוקרים אף מציינים, כי פערים אלו עשויים להיות אחת סיבות לכך שבנות נוטות להיות מאובחנות בגילאים מאוחרים יותר בהשוואה לבנים.

לקבלת המחקר המלא באנגלית ניתן לפנות למייל b_lauren@alut.org.il

Looking behind the mask: Social coping strategies of girls on the autistic spectrum

Siobhan Tierneya, Jan Burnsa & Elizabeth Kilbeyb

[Research in Autism Spectrum Disorders](#)

[Volume 23](#), March 2016, Pages 73–83

מבט מאחורי המסכה: אסטרטגיות להתמודדות חברתית של נערות על הספקטרום האוטיסטי

בגיל ההתבגרות נערות נדרשות יותר ויותר לפתח ולהעצים נטיות חברתיות חיוביות, דבר שהופך את התקופה למאתגרת במיוחד עבור נערות עם אוטיזם, כיוון שהדבר כרוך בין היתר גם בכישורי הסתגלות.

המחקר כוון לשרטט תמונה עשירה ומפורטת של הדרך בה בנות עם אוטיזם מזהות ומגיבות לאתגרים החברתיים הקשורים לגיל ההתבגרות. מטרת המחקר היתה לבחון האם מתבגרות עם אוטיזם משתמשות באסטרטגיות שונות של ניהול חברתי, ובמיוחד באסטרטגיה של העמדת פנים, על מנת להסתיר את קשיים החברתיים- תקשורתיים וכדי להקל עליהן את ההשתלבות עם בני ובנות גילן. לשם כך, החוקרים ראינו 10 בנות בגילאי 13-19 מבריטניה.

חלק מן המשתתפות תארו יכולת להשתלב בחברה במהלך הילדות מוקדמת, אך גורמים הקשורים לתחילת גיל ההתבגרות, כמו המעבר לבית ספר תיכון והשינויים בציפיות חברתיות, זרזו ככל הנראה את הקשיים ביכולות החברתיות שלהן. כל אלו הובילו לניכור מחברי הכיתה ולעיתים אף לירידה בבריאות הנפשית.

המשתתפות הכירו באיכות הרגשית והאינטימית של חברות בין בנות, ולעיתים קרובות חשו שהן אינן מבינות את הכללים הסמויים בתוך מערכות יחסים אלו ולכן גם אינן יכולות למלא אותם. כאשר המשתתפות עברו על הכללים הללו, הן נתפסו כשונות וכתוצאה מכך חשו דחייה. בנוסף לכך, חוסר היכולת לעמוד בציפיות חברתיות מגדריות, הוביל את המשתתפות להרגיש שהן לא יכולות להשתלב במצבים חברתיים. הקשיים החברתיים והתקשורתיים של המשתתפות היו מכשול בפני פיתוח חברויות, כיוון שחוסר הבנה הדדי הקשו על יצירת הקשר דבר שגרם לאי נוחות ולמצוקה.

רוב המשתתפות במחקר פיתחו אסטרטגיות מתוחכמות שניצלו את החוזקות המולדות שלהן ואפשרו להן להצטייר כבעלות יכולות חברתיות. לעיתים קרובות הן השתמשו באסטרטגיות של העמדת פנים שסייעו להן להסתיר ולהתגבר על המכשולים שעמדו בפניהן ליצירה ושמירה על חברות ולניהול הקשיים החברתיים-תקשורתיים. לרוב, לשימוש באסטרטגיות אלה היו השלכות שליליות על רווחתן הנפשית של המתבגרות וייתכן שהן התקשו לקבל תמיכה, כיוון שהן התמקדו בהסתרת הקשיים שלהן.

לרוב הצעירות על הספקטרום האוטיסטי במדגם זה היתה מוטיבציה ליצור חברויות. לאחר התמודדות עם דחיות מצד חבריהם לכיתה ולאחר שחוו קשיים בסביבה החברתית הן פיתחו

שיטות מתוחכמות של חיקוי או העמדת פנים על מנת להשתלב בקרב חבריהם. אמנם ממצאי מחקר זה מתבססים על מדגם קטן, ועל מנת לתת להם תוקף יש לבחון זאת במחקר נוסף, אך עם זאת, בתוך קבוצת המשתתפות כל הבנות פתחו שיטות נועדו להבטיח כי קשיי הליבה של האוטיזם שלהן לא יזוהו על ידי אחרים.

לשימוש באסטרטגיות להתמודדות, ובמיוחד בטכניקות שנועדו להסוות את ההבדלים בין הפרט ובין הכלל, יש יתרון מבחינת הלכידות החברתית, אך המחיר לכך הוא במשאבים הרגשיים הנדרשים לכך ובהעמדת הפנים, כאשר למעשה יש צורך בתמיכה. חשוב להכיר ולהבין את השימוש בטכניקה הזו, כדי שמטפלים יוכלו "להסתכל מאחורי המסכה", ולספק תמיכה מאוזנת, ויאפשרו שימוש באסטרטגיות מועילות יותר.

לקבלת המחקר המלא באנגלית ניתן לפנות למייל b_lauren@alut.org.il

מחקר

"What's the point of having friends?": Reformulating Notions of the Meaning of Friends and Friendship Among Autistic People

Hanna Bertilsdotter Rosqvist, Charlotte Brownlow & Lindsay O'Dell

[Disability Studies Quarterly](#)
Volume 35, Issue 4, 2015.

"מה הטעם שיש חברים?": ניסוח מחדש של מושג החברות בין אנשים אוטיסטים

במאמר זה, החוקרים התמקדו ברעיונות חלופיים על חברויות, וכיצד הם משפיעים על אוטיסטים כאשר הם דנים במוסכמות לגבי המושג "חברות". נקודת המוצא של החוקרים היא התייחסות אל אוטיזם כאל שונות נוירולוגית ולא כאל לקות נוירולוגית. המטרה העיקרית של מאמר זה היא אפוא לחקור את מושג החברות בין אוטיסטים ביחס למושגים הדומיננטיים של חברות והמרחבים בתוכם היא יכולה להיווצר.

המחקר התבסס על מאמרים במגזין שוודי העוסק בסנגור שנכתב על ידי ועבור אוטיסטים. החוקרים ערכו ניתוח שבחן שני נושאים הקשורים זה בזה: את המשמעות וההופעה של חברות בקרב אנשים עם אוטיזם ואנשים ללא אוטיזם, ואת המשמעות של המרחב באינטראקציה החברתית בקהילה.

המגזין ששמו "העצמה" יוצא לאור כחלק מפרויקט של החברה הלאומית של אוטיזם ואספרגר בשוודיה. מטרת הפרויקט לפתח אסטרטגיה שתאפשר למבוגרים עם אוטיזם להיפגש ולדון בנושאים בעלי חשיבות עבורם. החוקרים אספו את כל הכתבות, הראיונות והדיווחים במגזין

שעסקו בחברות, בקהילה ובאינטראקציה חברתית וביצעו ניתוח תוכן תמטי שנועדה לזהות את הנושאים המרכזיים העולים בכתבות השונות.

הגדרת מושג החברות יכולה להיות מאתגרת. למרות זאת, בעולם האקדמי מסכימים בדרך כלל על שלושה אלמנטים חשובים בחברויות. ראשית, כל מי שנמצא בחברות צריך לקבל הטבות שוות- ערך מהקשר. לכן הקשר נשען על חשיבות שיתוף הפעולה ועל פתרונות משביעי רצון לקונפליקטים פוטנציאליים. שנית, שני הצדדים מפגינים חיבה הדדית ורצון לבלות זמן אחד עם השני; ולבסוף הקשר יאופיין בחיבה וכמרחב בו אנשים נהנים.

על מנת להבין את ההתקשרויות החברתיות של אוטיסטים, החוקרים מבקשים קודם כל להגדיר חברתיות כטווח של אפשרויות. הטענה היא כי המשא ומתן החברתי מעוצב לא רק על ידי כישורי התקשורת וההבנה החברתיות של הפרט, אלא גם על ידי הסביבה החברתית-התרבותית בה מבוצעים תהליכים כאלה. ולכן צריך להיות ערניים לתנאים החברתיים-תרבותיים שעשויים לאפשר ולטפח "חברויות אוטיסטית". כלומר, הסביבה וההקשר משחקים תפקיד מפתח בייצור ובניהול חברויות של אוטיסטים, וחשוב לשקול את ההקשר שבו אנשים מתיידדים ופועלים בתוך קהילה.

בעוד חללים ציבוריים הם לרוב מרחבים משותפים, למעשה הם הנשלטים על ידי אנשים ללא אוטיזם, ולכן לרוב נחווים על ידי האוטיסטים כמרחבים עוינים. אך ישנם מקרים רבים שבהם אנשים אוטיסטים עמלו לייצר מרחבים "בטוחים" משלהם. גוף מחקר הולך וגדל מתייחס למשל לתפקיד של האינטרנט ולמרחב המקוון המספקים מקומות בטוחים עבור אוטיסטים להיפגש וליצור קשר אחד עם השני.

במאמרים פורסמו במגזין, לעתים קרובות דנו ב"מרחבים אוטיסטים" כמקומות בטוחים בהם ניתן להתיידד עם אוטיסטים אחרים, וגם ללמוד כיצד לנהל אינטראקציות חברתיות עם התרבות הלא אוטיסטית הדומיננטית. הממצאים העולים מניתוח המאמרים ממחישים את חשיבות החברויות בחייהם של אנשים אוטיסטים, ועם זאת את הפוטנציאל המעורפל של החברויות. המגזין סיפק ייעוץ כיצד להתנהל בעולם הנוירוטיפיקלי (העולם של אנשים ללא אוטיזם) ובאילו דרכים אפשר ליצור אינטראקציות חברתיות וקשרי ידידות. עם זאת, עולה תחושה חזקה של אמביוולנטי לגבי חברויות בסגנון הנוירוטיפיקלי..

החוקרים מציעים לבדוק תפישות חלופיות להגדרת חברויות, כאלה שאינן בהכרח כלולות באידיאל הנוירוטיפיקלי. לדוגמה, הנתונים במחקר זה, מצביעים על צורך בשימוש ב"שתיקות" וב"זמן לבד" כהיבטים בחברויות של אוטיסטים. חברויות עשויות ללוש צורות רבות, וחוסר עמידה בסטנדרטים של האידיאל הנורמטיבי לחברות, לא יכול להיחשב כחוסר מחויבות לחברות.

הנתונים האמפיריים שעלו מהמחקר מתארים כי מרחבים נפרדים, כמו אלה המתאפשרים במחנות קיץ ייחודיים, עשויים לספק אוטיסטים תחושה של קהילה ומקום ליהנות, לפתח, ולשמר חברויות. עם זאת, החוקרים מדגישים כי צריך תמיד להיות ער להשלכות האפשריות של מרחבים נפרדים, ולסכנה של בידול והדרה.

[למאמר המלא באנגלית](#)

ספרים חדשים

בעיניו הכחולות- שירים לבני

חגית מירון
הוצאה עצמית, 2016

חגית מירון, אם לארבעה, פותחת את חלון ביתה ומאפשרת לנו להתבונן לעולמה הפנימי של אם לילד אוטיסט. במילים כנות ומדויקות, שנאספו לקובץ שירים, היא מספרת על כאב ופחד, על אהבה ותקווה ועל הקשר המיוחד הנרקם עם בנה. דרך השירים חגית משרטטת רגעים של חוזק וחולשה במציאות יומיומית צבעונית ושחורה, כמו ציוריו של בנה, אחיה בן ה-8, המאירים את הספר.

(מתוך הספר).

להזמנות ניתן ליצור קשר עם חגית במייל: meronhagit@gmail.com.

אובך

יורם עבר הדני
הוצאת כתר, 2015

תקלה קטנה במכונית מולידה מפגש בין שני גיבורים שונים בתכלית ומשנה את מסלול חייהם. פרופ' יואל עדות, רופא פריון בעל שם עולמי, עומד במוסך ירושלמי מוזנח ומביט בהשתאות בנער ירון מוגרבי המתקן את מכוניתו בידיים מיומנות כשל מנתח. במוחו של יואל מבזיק רעיון: הוא מציע לירון לשמש חבר לבנו איתמר, בחור מבריק ומתבודד, תמורת תשלום. יואל מציב לירון תנאי חמור אחד: עליו לשמור על סודיות מוחלטת. ירון מקבל את הצעתו של יואל, אבל אף אחד מהם אינו משער לאן העסקה המשונה הזאת תוביל אותם.

אובך הוא רומן כובש על שתי משפחות רגילות שאירועים בלתי רגילים משנים את מרקמן לבלי הכר. יורם עבר הדני טווה דרמה משפחתית מפתיעה על התשוקה לשנות את מי שאנחנו אוהבים ועל הקושי להשתנות בעצמנו. עלילת הספר מעמתת אבות ובנים, אחיות ואחים - שחלקם קשורים זה לזה בקשרי דם וחלקם בקשרי לב - אשר שאיפותיהם הגלויות והכמוסות נתקלות במציאות.

(מתוך אתר ההוצאה)

כתובת לרכישת הספר

המידע/הפרסום המועבר בדיוור זה הינו כללי בלבד, אינו מתייחס למקרים פרטניים ואינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי ו/או מקצועי. המידע/הפרסום אינו מהווה המלצה ו/או עידוד מצד אלו"ט או מי מטעמה לבצע או שלא לבצע כל פעולה שהיא.